

โครงการมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนเกิดขึ้นเพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนผลิตภัณฑ์ที่ผลิตจากชุมชนให้ได้รับความเชื่อถือและยอมรับในคุณภาพผลิตภัณฑ์จากผู้บริโภค ช่วยให้เกิดการสร้างงานสร้างรายได้ให้กับชุมชนจนเกิดความเข้มแข็งในชุมชน และเกิดการพัฒนายั่งยืน การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาแนวทางการดำเนินงานเพื่อยื่นขอมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน ผลจากการได้รับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนและความต้องการการสนับสนุนจากรัฐบาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ กลุ่มผู้ผลิตที่ได้รับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน ประเภทสุราแช่ จำนวน 174 กลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถาม เก็บรวบรวมข้อมูลทางไปรษณีย์ สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเจ้าของกิจการ ได้รับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนประเภทไวน์ผลไม้ โดยมีสภาพกลุ่มเป็น ห้างหุ้นส่วนจำกัด ระยะเวลาในการดำเนินงาน 1 ปี ถึง 5 ปี จำนวนสมาชิกไม่เกิน 10 คน มีวัตถุประสงค์หลักในการดำเนินงานเพื่อสร้างรายได้ เวลาในการปฏิบัติงานทำงานเต็มเวลา สถานที่ที่ใช้ในการผลิตเป็น โรงเรือนถาวร ขนาดพื้นที่ที่ใช้ในการผลิต 50 ตารางเมตรถึง 200 ตารางเมตร ปริมาณยอดขายเฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 500 ขวด เครื่องหมายมาตรฐานที่ได้รับก่อนยื่นขอมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน คือ ประกาศนียบัตร เช่น ประกาศนียบัตรสุราแช่ดีเด่นระดับจังหวัด , OTOP ระดับ 5 ดาว ตลาดเป้าหมายหลักคือ ตลาดภายในจังหวัดและพื้นที่ใกล้เคียง

แนวทางการเตรียมความพร้อมในการดำเนินงานพบว่า ส่วนใหญ่สถานที่ผลิตมีความพร้อมเป็นไปตามเกณฑ์ของมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน คิดเป็นร้อยละ 60 ซึ่งที่เหลือร้อยละ 40 ต้องมีการปรับปรุงการดำเนินงาน คือ ทำทางระบายน้ำปรับพื้นที่ไม่ให้มีน้ำขังและ ปิดประตูทุกครั้งที่มีการเข้าออกเพื่อป้องกันฝุ่นควันเข้าไปในบริเวณที่ ผลิต ทำระบบบำบัดน้ำเสีย ปูกระเบื้องในพื้นที่

ผลิต แยกสิ่งของที่ไม่ใช่ออกจากบริเวณที่ผลิต ดัดแปลงระบบอากาศ ทำความสะอาดภาชนะ หรืออุปกรณ์ทุกครั้งหลังใช้งาน ล้างทำความสะอาดวัตถุดิบก่อนนำมาใช้ ติดตั้งเครื่องกรองน้ำเพื่อนำน้ำสะอาดมาใช้ในการผลิต รักษาความสะอาดบริเวณที่ผลิตและบริเวณที่เก็บรักษา ติดตั้งแทงค์น้ำเพื่อเก็บน้ำ ติดตาข่ายหรือมุ้งลวดเพื่อป้องกันหนูและแมลง แยกขยะและกำจัดขยะอย่างถูกวิธี อ่านฉลากสารเคมีและปฏิบัติตาม สวมผ้าคลุมผมและล้างมือก่อนปฏิบัติงาน ปรับปรุงผลิตภัณฑ์ให้มีความใสด้วยการกรองผลิตภัณฑ์ก่อนบรรจุ คัดเลือกวัตถุดิบก่อนนำมาหมักบ่มเพื่อให้มีสี กลิ่น รส ตามธรรมชาติของวัตถุดิบ เก็บผลิตภัณฑ์ให้มิดชิดเพื่อป้องกันกลิ่นที่ไม่พึงประสงค์ ตรวจสอบคุณภาพผลิตภัณฑ์ก่อนบรรจุ กำหนดเวลาที่แน่นอนในการหมักเพื่อไม่ให้เกิดฟองจากการหมักซ้ำ

ผลจากการได้รับการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนส่วนใหญ่คือ การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์มี กลิ่น สี รสชาติที่ได้มาตรฐานยิ่งขึ้น เพิ่มยอดขายมากขึ้น สมาชิกแต่ละคนมีขวัญและกำลังใจมากขึ้น การจัดการมีระบบมากขึ้น ได้รับการส่งเสริมจากรัฐในการให้ความรู้พัฒนาบุคลากรมากขึ้น

ความต้องการการส่งเสริมสนับสนุนจากภาครัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ส่วนใหญ่ต้องการให้รัฐช่วยส่งเสริมการตลาดประชาสัมพันธ์ให้ผู้บริโภครู้จักมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนมากขึ้น ต้องการการสนับสนุนเทคโนโลยีการผลิตใหม่ๆและเครื่องจักรที่ได้มาตรฐาน ต้องการให้รัฐบาลส่งเสริมในการยื่นขอผู้ระยยะยาวดอกเบี้ยต่ำ ต้องการให้รัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องผลิตบุคลากรท้องถิ่นที่มีความรู้ความสามารถมาช่วยแนะนำในกลุ่ม ต้องการให้ข้าราชการจริงจังในการให้ความช่วยเหลือกลุ่มผู้ผลิต

(วิทยานิพนธ์มีจำนวนทั้งสิ้น 107 หน้า)

Abstract

The Community Product Standard Project has been initiated to promote and support the community products so that they are reliable and acceptable among customers. This will also help to generate works and income for community people, resulting in strength and sustainable development. The purpose of this study was to investigate how to apply for a community product standard certificate, benefits of being granted with the certificate, and needs for government's or related bodies' supports. The subjects of the study were 174 groups of people producing rice wine. Questionnaires were used to collect the data. Frequency, percentage, arithmetic mean, and standard deviation were used to analyze the data via statistic software.

It was found that most respondents were the owners of the business, who were granted a community product standard certificate on fruit wine. The status of their groups were of partnership limited type. Their business age was between 1-5 years with not more than 10 members. The main purpose of their business was to generate more income. They worked full time. Their production was made in permanent buildings with the production area of 50-200 square meters. The total sale was less than 500 bottles per month. Certificates such as those for distinguished wine of the province, or five stars OTOP, were granted before applying for a community product standard certificate. Their target markets were those within the provinces and vicinities.

With respect to operation preparation, it was found that most production sites (60%) met the community standard criteria while the rest (40%) needed improvement on drainage, waste water treatment, ventilation, and water filtration systems. It was recommended that doors must be kept closed to prevent the area from dust and smoke. Floor tiles were needed. Unrelated materials must be drawn out. Cleanliness of containers, equipments, raw materials, production area and storage system was required. Water tanks were required to store water. A net must be put up to prevent the area from insects and rats. Garbage must be sorted and got rid of appropriately. Workers' hands must be washed before working, and hair be covered while working. The wine must be filtered to make it clearer before filling the bottles. Raw materials must be well selected before fermentation so that their smell, color, and taste were of natural one. The products must be stored tightly to prevent them from unwanted smell. Quality of products must be examined before packaging them. A precise calculation of fermentation period must be made in order not to allow the bubbles in the repeated fermentation.

172356

The benefits gained from being certified with the community product standard were the addition of the products' value; the constant smell, color, and taste of the products; increase of sale volume; each member having more morale and incentives; better systematic management, and support from government in human resource development.

Regarding the support from the government and related bodies, the study revealed that most informants needed the government to make known of the community product standard among customers. They also wanted a support on new production technology and standard machines. Long term loans with low interest were urged. The government or related bodies were asked to educated local people so that they could help the groups. The sincere government officers were requested.

(Total 107 pages)